

Индекс на перцепција на корупција(ИПК)2014: Најчесто поставувани прашања

Што преставува Индексот на перцепција на корупција (ИПК)?

ИПК ги рангира и бодира земјите/териториите врз основа на проценетата корупција во јавниот сектор на државата. Тоа претставува композитивен индекс, комбинација на анализи и проценки на корупција, собрани од повеќе реномирани институции. ИПК претставува најраспространет индикатор кој се користи за мерење на корупција ширум светот.

Зошто ИПК се базира само на перцепции?

Корупцијата генерално се состои од нелегални активности, кои се намерно скриени и само се обелоденуваат преку скандали, истраги или обвиненија. Не постои единствен начин за да се процени апсолутното ниво на корупција во земјите или териториите врз основа на строги емпириски податоци. Обиди се направени, како што е споредувањето на пријавените поткупи, бројот на донесени обвиненија или истражување на судски случаи директно поврзани со корупција, но не може да се земат како конечен индикатор за мерење на нивото на корупција. Наместо тоа, тие всушност покажуваат колку ефикасно работат обвинителите, судовите или пак медиумите во однос на корупцијата. Утврдувањето на перцепциите на корупција на овие показатели преку приказ на проценките на јавниот сектор преставува најсигурен метод на спроведување на релативното ниво на корупција во сите земји.

Кои земји/територии се вклучени во Индексот 2014 година и зошто?

Земја или територија за да бидат вклучени во рангирањето, треба да бидат вклучени во најмалку три извори на податоци на ИПК. Ако земјата не е преставена во рангирањето, тоа е поради недоволните информации за анализа, а никако како индикација дека корупција не постои во земјата. Оваа година 175 земји и територии се вклучени во индексот. Во 2013 година беа 177. Споредено со Индексот во 2013 година, Брунеи, Екваторска Гвинеа и Сент Луција не се вклучени во Индексот 2014. Самоа е вклучена во Индексот 2014, но не беше вклучена во Индексот 2013.

Кои се изворите на податоци на ИПК?

ИПК во 2014 доставува извори на податоци од независни институции специјализирани во областа на управување и анализа на бизнис климата. Изворите на информации кои се користат за ИПК 2014 се засновани на податоци собрани во последните 24 месеци. ИПК вклучува само извори кои обезбедуваат резултат на еден утврден број на земји/територии каде што се мерат перцепциите на корупција во јавниот сектор. Транспаренси интернешнл ја разгледува методологијата на секој извор на податоци во детали за да се осигура дека искористените извори на податоци се во согласност со стандардите на квалитет на ТИ. За целосна листа на извори на податоци, типот на испитаници и конкретни прашања, ве молам погледнете го ИПК документот со опис на изворот.

Која е разликата помеѓу рангирањето на земја/територија и нејзината оценка?

Оценката на една земја/територија ја покажува перцепцијата на нејзиното ниво на корупција во јавниот сектор на скала од 0-100, каде 0 значи дека земјата се перцепира како високо коруптивна и 100 дека земјата се перцепира како многу чиста. Рангирањето на земјата ја покажува нејзината позиција во однос на останатите земји/територии вклучени во индексот. Редниот број може да се промени само ако се промени бројот на вклучените земји во индексот.

Дали земјата/територијата со најниска оценка е најкорумпиранта држава во светот?

Не. ИПК е индикатор на перцепција на корупцијата на јавниот сектор т.е. административната и политичката корупција. Тоа не преставува оценка на сите нивоа на корупција на сите нации и општества, или пак на нивните политики или активностите на нивниот приватен сектор. Граѓаните на овие земји/територии кои се оценети со најниска оценка односно се на дното на ИПК многу често покажуваат ист интерес и осуда на корупцијата како јавноста во земјите каде перформансите се јаки.

Понатаму, земјата/територијата со најниска оценка е онаа во која корупцијата на јавниот сектор се смета за најголема од оние вклучени во листата. ИПК не дава информации за земји/територии кои не се вклучени во индексот.

Дали може оценката за земјата во 2014 за Индексот на перцепција на корупција да се споредува со претходната година?

Да. Како дел од ажурираната методологија користена за да се пресмета ИПК во 2012 ние формираме нова скала од 0-100. Користејќи ја оваа скала ние можеме да ги споредуваме ИПК резултатите на една со друга година. Поради промената на методологијата од минатата година, ИПК резултатите пред 2012 не се споредуваат низ годините.

Кои земји се подобри/опаднаа во однос на ИПК оваа година?

Најголемите подобрувања на ИПК оваа година се: Авганистан, Брегот на Слоновата Коска, Египет, Јордан, Мали, Сент Винсент и Гренадини и Швајцарија. Најголеми опаѓања имаат: Ангола, Кина, Малави, Руанда и Турција.

Дали ИПК ја кажува целата приказна за корупцијата во една земја?

Не. ИПК има ограничен распон, опфаќајќи перцепции на проширена перцепција во јавниот сектор, од перспектива на бизнис заедницата и експерти на земјата. Надополнувањето на оваа гледна точка и опфаќањето на различни аспекти на корупција, Transparency International дава еден спектар на квалитативни и квантитативни истражувања на мрежата на Транспаренси Интернешнл како преку неговиот Секретаријат и на национално ниво преку мрежата на Транспаренси Интернешнл националните ограноци со седиште во над 90 земји низ светот.

Надополнувањето на ИПК , портфолиото на глобално истражување на Транспаренси Интернешнл вклучува:

- *Global Corruption Barometer (ГКБ)*: Мерење на перцепциите и искуствата на луѓето, ГБК преставува репрезентативна анализа на повеќе од 114.000 домаќинства во 107 земји. Најновиот резултати на барометарот на глобална корупција за (2013) може да се најдат: <http://www.transparency.org/gcb2013/>

- *Bribe Payers Index* (БПИ): Мерењето на понудата во меѓународните бизнис трансакции, БПИ ги рангира земјите лидери- во извозот врз основа на нивните можности фирмите да организираат поткуп надвор од земјата. Ова се базира врз основа на анализата на раководните лица на меѓународните бизниси опфаќајќи ги нивните перцепции на бизнис практиките на странски фирми во нивната земја. Најновиот ИМК може да се најде на <http://bpi.transparency.org/bpi2011/>
- *Global Corruption Report* (ГКР): Истражувањето на корупцијата во детали за специфични прашања и сектори, ГКР преставува тематски извештај кој се базира на различни стручни истражувања и анализа, како студии на случај. ГКР покрива прашања од судство до климатски промени. Тие може да се најдат на: <http://www.transparency.org/gcr>
- *National Integrity System assessments* (НИС): серија на студии кои даваат широка квалитативна проценка на јаките и слабите страни на клучните институции кои овозможуваат добро владеење и превентираат корупција во земјата. За повеќе информации за НИС ве молам погледнете на: <http://www.transparency.org/whatwedo/nis>
- *Transparency in Corporate Reporting* (ТРАК): Студиските анализи за степенот на транспарентност во известувањето на серија на анти-корупциски мерки од најголемите светски компании. За повеќе информации ве молам погледнете на http://www.transparency.org/whatwedo/publication/transparency_in_corporate_reporting_assesing_worlds_largest_companies_2014